

kodott. Délelőtt megfigyelte, amikor dr. Csányi eltávozott hazulról és ekkor, hogy a lakás berendezését megismerje, ürüggyel becsöngött Csányiékhoz. Délben megfigyelte azt is, hogy a házvezetőnő eltávozott hazulról és a gyapjúkereskedő idős, özvegyanyjával egyedül marad a lakásban. Bement a házba, csöngetésre dr. Csányi Mátys nyitott ajtót. Beszélgetés alakult ki közöttük, majd vita keletkezhetett, amelynek során a tettes előkapta a magával vitt franciakulcsot és dr. Csányi Mátys fejére sújtott, aki a súlyos ütés következtében megölt. Rövidesen a háta mögött álló cserépkályhának zuhant. A zajra figyelmes lett az úriszobában kézimunkázó özv. Csányi Sándorné és a szalonna sietett. A támadó az előszobába találokzott össze az idős özvegyvel, akinek a fejére borzalmas csapást mért a vaskulcsal. Az idős úriasszony eszméletét veszítve zuhant a földre, mire a gyilkos az eszméletlen asszony fejére még három-négy csapást mért. Ezután visszament a szalonna, ahol dr. Csányi Mátysal végzett, majd az ebédlőben, a hálószobában és az úriszobában kutatót értékek után. Az ebédlőben a vitrin díszárját lefeszítette és a vitrinből egy ezüst serleget és egy ezüst cukorfogót vett magához. A hálószobában kifeszítette a szekrényt, ahol mindössze húsz pengő készpénzt talált különböző okmányok és jegyek mellett. Az úriszobában ugyanúgy a szekrények felfeszítésével próbálkozott, munkájában azonban megzavarhatatlak, mert a rablógyilkosság színhelyéről ezután sietve elmenekült.

Agyroncsolás

Dr. Jánossy Gergely rendőrorvos megállapította, hogy Csányi Mátys halálát agyroncsolás idézte elő. Az ütések csaknem teljesen beszakították koponyáját és azonnali halált okoztak. Amíg a szalonna a vizsgálóbíró, a jegyzőkönyveket készítette, addig az ebédlőben és a többi szobában Gyulai László detektív utlenyomatokat keresett és azokról felvételt készített. Répás József detektív pedig az előszobában hallgatta ki a házvezetőnőt és az időközben odaérkezett ismerőseket, barátokat.

Megállapították, hogy Csányiék, akik valamikor igen jó viszonyok között éltek és tekintélyes vagyonos polgároknak ismerték őket, az utóbbi időben jelentős veszteségeket szenvedtek, vagyoni helyzetük teljesen megváltozott. A gyapjúüzemet fel kellett adniuk és sokminden családi értéket értékesíteniük kellett. A közelmúltban kellett elszánniuk magukat arra is, hogy értékesítik Korona-utcai 6. szám alatti egyemeletes házukat. A Korona-utca 26. számú ház hátsó részét Csányiék az utóbbi időben bérbeadták a Gárgyán-féle térsztagyárnak. Csányi Sándorné éppen a szerdai nap folyamán adta el zongoráját, 600 pengőért Sebők Ferenének, a zongorát csütörtökön délután kellett volna elszállítani, a pénzt már korábban megkapta. A rendőrség feltevése szerint lehetséges, hogy a gyilkos nemcsak a helyi viszonyokkal volt ismerős, de talán tudhatott a zongora eladásáról is, talán ezt a vételárát kereste a lakásban.

A helyszíni vizsgálat a szálaik összegyűjtése egészen a késő esti órákig tartott. A bűnügyi osztály mozgósította valamennyi detektívét, azok akik a helyszíni szemlén nem vettek részt, Papp Ferenc főfelügyelő utasítására már a koradélutáni órákban szétmentek a város minden irányába, hogy felkutassák azt a rövid drappkabátos magas férfit, aki minden valószínűség szerint a borsalmás gyilkosságot elkövette. Személye a rendőrség előtt már ismeretes, remény van arra, hogy az éjszaka folyamán, vagy legkésőbb délelőtt a rendőrség kezébe kerül.

A Korona-utcai házat a rendőrség lepecsételte, a ház előtt egész éjszaka rendőr posztolt, mialatt szerte a szegedi éjszakában az egész rendőri apparátus keresi a megdöbbentő gyilkosság tettesét.

A detektívek egész éjszaka több nyomon indultak el a rövid drappkabátos tettes kézrekerítésére. Számos adat áll a rendőrség rendelkezésére és valamennyi szálát a legnagyobb alaposággal végigkísérnek. A bűnügyi osztály kéri mindazokat, akik csütörtökön délután 3 óra előtt látták a Londoni-körút felé távozó mint-

egy 180 cm magas, ideges sietséggel távozó ismeretlen embert, jelentkezzenek a rendőrségen.

A késő éjszakai órákban több fontos újabb nyomot sikerült a detektíveknek összeállítani, amelyeknek alapján nem lehetetlen, hogy a legközelebbi órákban a nyomozás új és döntő fordulatot vesz.

IROK, KÖLTŐK, SZERKESZTŐK A TISZAPARTJÁN

III.

A századforduló szegedi hírlapirodalmának nagy értéke a fiatalon elhunyt Hegedűs Pál tanár-író. Nagyvonású, képzettségben és sokoldalúságban az élen jár dr. Domokos László, aki a poéták hiborköntőseiben jelentkezett — írta róla Móra Ferenc egy társadalomtudományi művének a megjelenése alkalmából —, de sok szép cikk, vers, elbeszélés és műkritika után, már a szociológus harci vértje csillog rajta. Domokos Lászlót is magához vonzotta Budapest mágnes, mint oly sok nagy szellemi értékét a magyar vidéknek.

A Tiszaparthoz emlékek fűzik Majthényi Györgyöt is, emlékek, amelyek sok szép költői szép „Bánat” című versében, így énekelt a fiatal költő:

A bánat néha semmi más,
Az ember szíve fája.
Eszébe jut egy régi lány,
Egy régi őszi táj.

A bánat néha semmi más,
A szívünk felriad,
És megérezzük, hogy meghalunk
Egy régi esők miatt.

Tiszaparti költő Balázs Béla is. Szegeden született 1882-ben és mint a nagyváradi „Holnap-Társaság” tagja, új, egyéni hangokat ütött meg. Verseinek zeneisége, dallamossága sokszor drámai víziókba hullanak. („A Holnap”, 1908).

...A szegedi csillagok fénye kísérte Babits Mihály első irodalmi lépéseit is. A „Szeged és Vidéke” kezdte meg kritikai munkásságát, barátja Juhász Gyula iktatta be erre az állására, amint Babits egyik Juhász Gyulához intézett levelében tréfásan megjegyzi. 1906-ban nevezték ki Babits Mihályt a szegedi főreáliskolához tanárnak, ugyanakkor Juhász Gyulát Máramarosra szolgált ember végzeté. De a megindult barátság költői levelekben folytatódik, amelyeknek egyik-másika a magyar irodalomtörténet lapjaira kívánczik, hiszen a nagyon fiatal tanár-Babits lélekhangja szólal meg bennük és vallomásának lehetnek az elindítói. Varázsszerűen, sokszínű képet ad tiszaparti benyomásairól is.

„Az Üllői-úti fák...” varázsszerű poétáját: Kosztolányi Dezsőt is Juhász Gyula indította el költői útjára, ugyancsak a Szeged és Vidéke hasábjain. Ott jelentek meg a kilencszáz-

években finom prózai írásai és ott csendült meg az „Új melódiák” c. versciklusa. (1906.13. sz.) Akkortájt így énekelt a fiatal, nagyon érzékeny Kosztolányi:

Nagy búsan a vonatra szálltam,
Lenn volt az éji szürkület,
És a sötét mezőkre nézve
Szóltam: Mi rossz nélkülöd.

Nappal van... A vasut a retet
Ujjongó kedvvel futja át.
Friss illat árad messze,
Körül virágozó tarkaság.

A szélbe kék virágok intnek
S én tőlük féltve kérdezem
„Kék lángszemek, szép kék virágok
Felkelt-e már hű kedvesem?”

Újságíróként jött Szegedre, mint a „Szeged és Vidéke” belső munkatársa az „átkozott költő” Somlyó Zoltán és itt jelent meg 1910-ben „Dél van” verseskötete — mint előszavában mondja — „pergő élete kerekének” kihullott, forró-szép gyöngyszemei, amelyek ifjúságának égő színeiben, lüktető és korbácsolt szíjaj életirányának száguldó lélekviharzásait fedik fel. A bucsuzó éjszakai csillagok halványuló fényében a fiatal Somlyó Zoltán — sötét lobogó hajával és lobogó életével — sokat járt a Tiszapartján... Mindig szerelmes volt, mindig levelet várt... Idézünk itt holdog-boldogtalan ifjúságának egy ilyen kékizásu levélváró pillantát a „Mea énekek” című ciklusból:

„Lim-lomes, rozsmat hotelszobamba
dől a hegyekről szüreti nóta.
Lányos, kegyetlen hajszálirásos
levelet várok három nap óta,
Roppan a szekrény százéves válla,
bűgö románcot locsol a kályha.
Lázbeteg varjak serege károg...
Három nap óta levelet várok.”

...A hódmezővásárhelyi ég alól került a lángoló párisi út után a szegedi újságírói asztalhoz egy nagykultúrú, finomszavú költő és újságíró: Simonka György, aki az utóbbi években Csomorkányi Pál név alatt írja nemesveretű verseit és prózai munkáit. A „Szegedi Híradó”, 1912-es évfolyamának hasábjain a rendőri és törvényszéki rovatok eseményeit is beragyogják a Simonka György törekény lírájának gyöngyharmatos virágai.

A költők és szerkesztők urak mellett meg kellene emlékeznünk a Tiszaparti elbeszélőiről is. Az élen jár sok szép írással a napjainkban is népszerű ifj. Móricz Pál, akit a régi szegedi irodalom kiváló munkásai követnek. De a mai magyar próza sok kitűnőségét is a Tiszaparti indította el a beérkezett fénylőpálya alá. Így Szegeden volt újságíró, lapszerkesztő és felejtetetlenül melegszerű és igaz barát — az újmagyar irodalom előkelő szellemű, reprezentatív egyénisége, a hódmezővásárhelyi származású Bibó Lajos. A vásárhelyi fehérén porzó szikra földet és a Tiszaparti aranyló homokja formálták ki döbbenetesen írói erejét és a magyar földbe mélyen belekuszó életérzését. De Szalay László is a tiszai ég alatti álmodhatta meg az öreg „Szuhay” remekbeformált fényes alakját és Tereszényi György altöldi levegőjű, tiszaszavú magyar regényének gránitból véselt hősei is a szegedi platánok alatt gondolhatták ki sorsukat...

Bizony jártak még sokan a Tiszapartján, a Szegedi Kis István, Dugonics András, Vedres István városában és nagyon fájó, hogy ezen a miniatűr irodalmi szigeten itt mindenki nek az emlékezés fehér alabástromából külön helyet szentelünk nem lehetett.

Vásárhelyi József

Párisi Nagy Áruház Rt. Szeged (Csekonics és Kiss-utca sarak)

HAZTARTÁSI FENARUK

Csokoládé reszelő	—14
Litográfált kártya tányer	—14
Indianer sütő	—14
Bádóg asztali szappantartó	—14
Edény suroló fém csutak	—16
Derelyevágó	—18
Alumínium teaszűrő	—18
Bádóg porcukor szűrő	—18
Alumínium szappanozó tal	—18
Kád szappantartó drótból	—24
Kombinált lapos reszelő	—24
Alumínium teaőző tojás	—24
Félgömbölyű reszelő	—28
Alumínium szalvéta gyűrű	—38
Alumínium gyermek bögre	—48
Fűszertonna kerek 6 drb	—68
Kézi dióreszelő	—98
Tortasütő	P 1.08
Kerek nikkelezett tálcá	P 1.48
Alumínium lábos ocs 1 és fél literes	P 1.98
Asztali lámpa nikkelezett 3-ös	P 2.08